

JULEKALENDEROPSAMLING - KOMMUNALRET

I december måned udgav Hortens afdelinger for udbudsret og offentlig ret tre julekalendere, hvor du hver dag fra den 1.-24. december kunne følge med i forskellige udbudsretlige og offentligretlige problemstillinger. Gennem en opsamling af udvalgte nyheder fra 2017 gav de tre julekalendere et overblik over udbudsretten, kommunalretten og forsyningsretten. Herunder følger en opsamling af julekalenderen inden for kommunalretten.

1. GÆLDER MØDEPLIGTEN ALTID?

Kommunalbestyrelsesmedlemmer har mødepligt, og pligten indebærer, at kommunalbestyrelsesmedlemmer som udgangspunkt skal deltage i møder, som afholdes i kommunalbestyrelsen og i de udvalg, som de pågældende er medlem af. Mødepligten viger dog, hvis medlemmet har lovligt forfald som f.eks. sygdom, barsel og ferie. Sygdom kan være egen sygdom – men også barns eller anden nærtstående sygdom kan danne grundlag for lovligt forfald. Hvis et medlem har lovligt forfald, kan der under visse omstændigheder indkaldes en stedfortræder.

2. KENDER DU BETINGELSERNE FOR, AT EN KOMMUNE KAN SÆLGE OVERKAPACITET?

Kommuner og kommunale fællesskaber har i visse tilfælde mulighed for at sælge ydelser til private, herunder overkapacitet. Betingelserne for, at der er tale om lovlig overkapacitet, dvs. overkapacitet, der kan sælges, er, at overkapaciteten er opstået tilfældigt, og at den ikke kan afskaffes. Det antages typisk, at mandetimer kan afskaffes (mindske timetallet), hvorimod anlæg ikke kan afskaffes (f.eks. et storkøkkens kapacitet, der ikke kan nedbringes). Overkapaciteten skal være opstået i forbindelse med en i øvrigt lovlig kommunal virksomhed, og overkapaciteten skal sælges til markedspris.

Læs mere om overkapacitet i Ankestyrelsens udtalelse om SBSYS [her](#), og vær opmærksom på det kommende lovforslag om fair og lige konkurrence, som du kan læse mere om [her](#).

3. KENDER DU REGLERNE OM FRI TELEFON TIL MEDLEMMER AF KOMMUNALBESTYRELSEN?

De politisk valgte kan få stillet en telefon til rådighed på betingelse af, at brugen af telefonen står i direkte forbindelse med varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem, og at telefonen som udgangspunkt ikke benyttes privat. Medlemmer må dog gerne benytte telefonen privat, hvis det ikke medfører merudgifter for kommunen. Kommunalbestyrelsen kan også i stedet yde godtgørelse i forbindelse med de telefonudgifter, som medlemmer har i forbindelse med aktiviteter som led i hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Læs Ankestyrelsens udtalelse fra april 2017 om rammerne for fri telefon til de folkevalgte [her](#).

4. VIDSTE DU, AT KOMMUNER KAN GIVE LOVLIG STATSSTØTTE?

Som udgangspunkt er statsstøtte forbudt. Det betyder, at der i både national ret og EU-retten gælder et forbud mod at yde støtte til virksomheder med offentlige midler på en sådan måde, at den virksomhed, der modtager støtten, får en fordel i forhold til virksomhedens konkurrenter på området. De nationale regler i konkurrencelovens § 11a om offentlig støtte viger dog, hvis støtten er lovlig i medfør af anden offentlig regulering. Det indebærer bl.a., at en kommune kan yde støtte med hjemmel i skreven ret eller kommunalfuldmagten, hvis støtten ikke påvirker samhandlen. I så fald skal støtten nemlig vurderes efter konkurrenceloven og ikke EU-reglerne.

Husk også, at rigtig mange typer støtte, der har samhandelspåvirkning, kan være lovlige, hvis man bruger gruppefritagelsesforordningen. Læs mere [her](#) eller se dette [klip om statsstøtte](#).

5. KENDER DU "DEN HEMMELIGE AKTINDSIGTSLOV"?

Når en offentlig myndighed modtager en aktindsigtsanmodning, skal anmodningen behandles efter det regelsæt, som er mest gunstigt for den, der søger aktindsigt. Når en aktindsigt vedrører miljøoplysninger, skal afgørelsen træffes efter miljøoplysningsloven. Miljøoplysningsloven gælder for de myndigheder mv., der er omfattet af offentlighedsloven, men også for de fysiske og juridiske personer, som udfører offentlige opgaver i relation til miljøet, og som er underlagt offentlig kontrol. Bemærk, at miljøoplysningsbegrebet skal forstås bredt; det omfatter alle oplysninger, der på den ene eller anden måde kan påvirke miljøet, uanset hvilken form oplysningerne foreligger i. Du kan læse mere om miljøoplysningsloven [her](#), hvor bl.a. miljøoplysningsbegrebet er nærmere beskrevet.

6. KENDER DU RAMMERNE FOR INSTRUKTION AF BESTYRELSESMEDLEMMER I DE KOMMUNALE SELSKABER?

Den enkelte kommunalbestyrelse udpeger medlemmer til bestyrelser for de selskaber mv., kommunen er medejer af, og også til bestyrelser i f.eks. fonde og foreninger, der helt eller delvist varetager ikke-kommunale opgaver. Det antages, at der som udgangspunkt vil være sammenfald mellem kommunens interesse og interessen hos det selskab, hvor medlemmet sidder i bestyrelsen. I visse tilfælde vil der imidlertid kunne være modsatrettede interesser, og spørgsmålet opstår da, om det kommunalt udpegede bestyrelsesmedlem står frit i forbindelse med sine beslutninger, eller om kommunen kan pålægge bestyrelsesmedlemmet at afgive sin stemme på en bestemt måde. Svaret afhænger af den lovgivning, som gælder for det pågældende selskab. F.eks. kan en kommunalbestyrelse ikke instruere et medlem af et aktieselskabs eller en fonds bestyrelse, men kan godt instruere et medlem af et § 60-fællesskabs bestyrelse. Dog har kommunalbestyrelsen under alle omstændigheder ikke instruktionsbeføjelse med hensyn til spørgsmål, der helt eller delvist vedrører ikke-kommunale opgaver. Instruktion skal i øvrigt altid meddeles af kommunalbestyrelsen i møde.

7. KENDER DU VICTOR D'HONDT?

Den d'Hondtske fordelingsmetode danner både ved kommunalvalg og ved konstitueringer i kommunalbestyrelser grundlag for fordelingen af mandater, hhv. poster. Fordelingsmetoden blev udviklet af den belgiske jurist Victor d'Hondt i 1878, og det er en divisormetode, hvor man dividerer de enkelte partilisters stemmetal med 1, 2, 3, 4 etc. Herved fremkommer en række kvotienter. Mandatfordelingen sker herefter således, at det første mandat tilfalder partilisten med den største kvotient. Mandat nummer to tilfalder næststørste kvotient og så fremdeles, indtil alle mandater er fordelt. Formålet med metoden er at sikre, at de tildelte mandater og poster forholdsmæssigt afspejler de afgivne stemmer.

8. VIDSTE DU, AT KOMMUNERNE SNART (FORMENTLIG) KAN FÅ BØDER FOR AT TILSIDESÆTTE DATASIKKERHEDEN?

Du har sikkert hørt om persondataforordningen/databeskyttelsesforordningen, som træder i kraft 25. maj 2018. Vi ved, at forordningen langt hen ad vejen vil stille de samme grundlæggende persondataretlige krav som i dag, men at der oven i kommer nye, skrappe krav. Herudover kommer der også langt højere bøder end i dag for overtrædelse af reglerne. I oktober 2017 fremsatte regeringen et lovforslag til ny databeskyttelseslov. Lovforslaget skal supplere og

gennemføre persondataforordningen i dansk ret inden for det nationale råderum. Der er lagt op til, at offentlige myndigheder kan idømmes bøder, hvis de ikke håndterer personoplysninger korrekt. Det maksimale bødeniveau for offentlige myndigheder ser ud til at blive på 4 % af driftsbevillingen, dog med et loft på 16 mio. kr. Du kan læse mere om forordningens betydning for kommunerne [her](#).

9. VED DU EGENTLIG, HVAD BORGMESTERENS ROLLE ER?

I det danske kommunestyre har borgmesteren tre roller. Den første er at være formand for kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen er kommunens øverste myndighed og har det overordnede ansvar for hele den kommunale virksomhed. For det andet har borgmesteren en vigtig rolle som formand for Økonomiudvalget. I den forbindelse er borgmesteren mødeleder og også ansvarlig for forberedelsen (processuelt) af møderne. For det tredje er borgmesteren administrativ leder af den kommunale forvaltning. Det indebærer, at borgmesteren – også selvom vedkommende forudsættes at delegere sine ledelsesbeføjelser til de ansatte – til syvende og sidst har ansvaret for og pligten til at føre tilsyn med, at den kommunale forvaltning fungerer. Men bemærk, at borgmesteren ikke kan instruere forvaltningen om, hvordan sagerne skal løses. Dét er en overraskelse for mange!

10. VIDSTE DU, AT DER ER NEDSAT ET UDVALG, DER SER PÅ DEN FREMTIDIGE ORGANISERING AF DE DANSKE ERHVERVSHAVNE?

I dag kan de kommunale havne være organiseret som kommunale havne (en del af den kommunale forvaltning), selvstyrehavne eller aktieselskabshavne. Organiseringen har betydning for, hvilke opgaver havnen har hjemmel til at udføre og for, hvordan havnen ledes. Du kan læse mere om udvalget – som partner Rikke Søgaard Berth er medlem af – [her](#). Udvalget forventes at afgive sin rapport i begyndelsen af 2018.

11. HAR DU HØRT OM MELLEMLEDSGRUNDSÆTNINGEN?

Mellemledsgrundsætningen går ud på, at en kommune ikke kan udvide kredsen af de opgaver, som kommunen lovligt kan varetage, ved at indskyde et led mellem kommunen og udførelsen af opgaven. Det er således uden betydning i forhold til lovlighed, om en opgave udføres af kommunen eller af et selskab, der ejes af kommunen. Mellemledsgrundsætningen gælder både i forholdet mellem kommunen og et kommunalt selskab, en forening, fond mv., men også for forholdet mellem et kommunalt aktieselskab og selskabets eventuelle datterselskaber. Et datterselskab, der ultimativt er ejet af kommunen, vil efter mellemledsgrundsætningen derfor heller ikke kunne udføre opgaver, som kommunen ikke selv må udføre.

Mellemledsgrundsætningen viger – i lighed med kommunalfuldmagten – hvis området reguleres af den skrevne lovgivning.

12. ER DU OPMÆRKSOM PÅ, AT TILSYNET MED KOMMUNERNE IKKE LÆNGERE VARETAGES AF STATSFORVALTNINGEN?

Tilsynet overgik pr. 1. april 2017 fra Statsforvaltningen til Ankestyrelsen. Tilsynet med kommunerne udgøres af to instanser – Ankestyrelsen som første instans og Økonomi- og Indenrigsministeriet som anden instans. Ankestyrelsen fører – på de områder, hvor der ikke er en klageinstans – tilsyn med, at kommunerne overholder den skrevne lovgivning, de uskrevne kommunalfuldmagtsregler og offentligretlige grundsætninger og principper. Styrelsen prøver derimod ikke skønsudøvelsen, hensigtsmæssighed, serviceniveau og god forvaltningsskik. Ankestyrelsen beslutter selv, om en sag skal behandles, og styrelsen har derfor ikke pligt til at behandle alle klager. Det er præciseret i en lovændring fra i år, hvorefter tilsynet i højere grad end før har fået mulighed for at målrette sin indsats og sine ressourcer. Læs mere om Ankestyrelsen og find link til, hvordan du kan bede tilsynet om en vejledende udtalelse [her](#).

13. VIDSTE DU, AT EN VÆSENTLIG DEL AF KOMMUNALFULDMAGTEN FORVENTES AT BLIVE LOVREGULERET?

Kommunalfuldmagten er en række uskrevne og dynamiske retsgrundsætninger, der sætter rammerne for kommunernes aktiviteter, hvor der ikke gælder skreven lovgivning. Grundsætningerne er udviklet af kommunaltilsynet fra sag til sag gennem mange år, og det kan heraf blandt andet udledes, hvornår der er en lovlig kommunal interesse i en given opgave. Også lokalitets- og opgavefordelingsprincipperne stammer herfra. En væsentlig del af kommunalfuldmagten vedrører kommunernes mulighed for at udøve erhvervsaktivitet. Den del af kommunalfuldmagten forventes nu at blive fortrængt af skreven ret. Det skyldes, at regeringen har lavet et udspil om "Fair og lige konkurrence" og har sat en ny lov om kommunal og regional erhvervsvirksomhed på lovprogrammet. Når der vedtages lovgivning på et område, fortrænges de uskrevne retsgrundsætninger i kommunalfuldmagten, i det omfang loven regulerer spørgsmålet. Så når der vedtages en lov om kommunal og regional erhvervsvirksomhed, mindskes rækkevidden af kommunalfuldmagten. Læs mere om fair og lige konkurrence [her](#), hvor der også er et link til vores webinar om regeringens udspil.

14. VED DU, HVAD MELLEMMUNICIPAL REFUSION ER?

Sagerne opstår oftest, når en socialt udgiftskrævende borger flytter fra den ene kommune til den anden - for hvem skal nu betale udgifterne for borgeren: Den tidligere opholdskommune eller den nuværende opholdskommune? Udgangspunktet er, at den kommune, der skal yde hjælp, er den kommune, hvor personen typisk har bopæl (opholdskommunen). I retssikkerhedsloven er det dog bestemt, at opholdskommunen kan kræve sociale udgifter afholdt af den tidligere kommune under visse betingelser. Det er i den forbindelse, der tales om mellemkommunal refusion. Selvom det som udgangspunkt kan lyde ganske enkelt, viser praksis, at sager om mellemkommunal refusion ganske ofte er forbundet med udfordringer. Den 23. april 2018 kl. 13.00-16.00 holder Horten et arrangement om emnet. Du kan læse mere og tilmelde dig [her](#).

15. HVAD BETYDER DEN NYE PLANLOV FOR DIN KOMMUNE?

Planloven undergår løbende ændringer. Men en mere radikal revision trådte i kraft i sommer. Ændringerne skyldes hovedsageligt den politiske aftale "Danmark i bedre balance - Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet" fra juni 2016. Formålet med aftalen var at give nye muligheder i forbindelse med den fysiske planlægning og i højere grad overlade ansvaret for planlægningen til kommunerne. Hovedelementerne er:

- Nye udviklingsmuligheder med fortsat bevarelse af kystnærhedszonen og strandbeskyttelseslinjen
- Nye udviklingsmuligheder i landdistrikter og for produktion
- Bedre udviklingsmuligheder for detailhandel
- Friere rammer, investeringer og administrative lettelser
- Almene boliger og byudvikling mv.
- Øvrige initiativer i forhold til luftfart, biobrændstof, landsbyer, turisme og oplevelsesøkonomi og fremtidens produktionsamfund

Som følge af de nævnte formål er naturbeskyttelsesloven samtidig ændret. Du kan læse mere om ændringerne [her](#).

16. VED DU, HVEM DER SKAL BETALE FOR KYSTSIKRING?

Behovet for kystsikring sniger sig hele tiden tættere og tættere på. Og emnet er relevant at forholde sig til, uanset om man er stat, region, kommune, kommunal eller privat virksomhed eller borger og ejer af eller interessent i kystnært areal. I juni 2017 indgik regeringen og KL en fornyet økonomiaftale, hvor de blev enige om en række initiativer på kystbeskyttelsesområdet, der skal gøre det lettere for grundejere og kommuner at få etableret kystsikring. På den baggrund er der udsigt til nye ændringer af kystbeskyttelsesloven, og bekendtgørelser og vejledningen på området vil derfor også skulle ændres.

Den 13. marts 2018 kl. 9.00-12.00 holder Horten et kystsikringsarrangement, hvor der Her vil være oplæg fra Hortens egne specialister og eksterne specialister på området. Du kan læse mere om arrangementet og tilmelde dig [her](#). Derudover kan du læse en artikel om emnet [her](#), selvom en kunde har modtaget et kampagnetilbud om rabat for tidlig tilslutning til fjernvarmen, men ikke accepteret inden for fristen i tilbuddet, kan forsyningen stadig kræve fuld betaling for omkostninger til tilslutning af kunden.

17. HVAD ER DET NU, ET § 60-FÆLLESSKAB ER?

Når kommuner arbejder sammen, sker det til tider i § 60-fællesskaber. Udtrykket ”§ 60...” henviser til kommunestyrelseslovens § 60, som giver mulighed for, at kommuner kan overføre en nærmere fastsat del af deres kompetencer til en ny retlig enhed. De omtales også ofte som ”kommunale fællesskaber”, men det udtryk bruges ind i mellem også om andre samarbejdsformer og kan derfor være upræcist. Et § 60-fællesskab er en selvstændig kommunal enhed (en ”særkommune” eller ”specialkommune”), som alene kan udføre de opgaver, som ejerkommunerne har overladt til fællesskabet. § 60-fællesskaber er omfattet af de samme regler som kommuner, herunder kommunestyrelsesloven, udbudsreglerne og reglerne om statsstøtte. Også praksis efter kommunalfuldmagten om kommunal erhvervsvirksomhed gælder for § 60-fællesskaberne.

Det har altid krævet tilsynsmyndighedens godkendelse at stifte, ændre og opløse et § 60-fællesskab. Nu er der dog et lovforslag under behandling (lovforslag nr. 78), som - hvis det vedtages - vil betyde, at mindre § 60-fællesskaber kan stiftes mv. uden krav om godkendelse. Du kan læse vores artikel om tværkommunale samarbejder, hvor vi også omtaler det nye lovforslag, [her](#).

18. HAR DU STYR PÅ, HVORNÅR NABOER TIL ET BYGGERI SKAL PARTSHØRES FORUD FOR MEDDELELSE AF BYGGETILLADELSE?

Inden en kommune træffer afgørelse i en byggesag, skal kommunen vurdere, om der skal ske partshøring af naboer til byggeriet, jf. forvaltningslovens § 19. En nabo er part i en byggesag, hvis vedkommende har en væsentlig, retlig relevant og individuel interesse i sagens afgørelse. I byggesager vil det ofte blive vurderet ud fra, om byggeriet udsætter den pågældende for konkrete og væsentlige gener, f.eks. hvis vedkommende udsættes for et betydeligt lystab eller væsentlige indbliksgener. Kommuner skal foretage en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. En nabo, der af kommunen vurderes at være part i én byggesag, bliver således ikke automatisk part i alle byggesager vedrørende den samme eller omkringliggende ejendomme.

19. VIDSTE DU, AT KOMMUNALPOLITIKERE SOM UDGANGSPUNKT SKAL AFTALE DET MED BORGMESTEREN, HVIS DE ØNSKER AT AFLÆGGE BESØG PÅ EN AF KOMMUNENS INSTITUTIONER?

kommunalretligt regi er det udvalgene, som varetager den umiddelbare forvaltning, men kommunalbestyrelsen har dog det overordnede ansvar. Det indebærer, at de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer – uanset om de er medlemmer af det givne udvalg eller ej – i medfør af deres hverv kan aflægge besøg på de kommunale institutioner mv. Henvendelser om den type besøg må dog rettes gennem borgmesteren, som i sin egenskab af øverste daglige leder er ansvarlig for tilrettelæggelsen af forvaltningens daglige arbejde. Der er dog også visse grænser for borgmesteren, som ikke kan afslå ønske om institutionsbesøg med det formål at lægge hindringer i vejen for de pågældendes politiske virksomhed.

Kommunalbestyrelsen eller det stående udvalg kan i øvrigt i et vist omfang fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af sådanne besøg, f.eks. gennem krav om forudgående underretning af institutionen. Som illustration er det således i nogle kommuner besluttet, at borgmesteren i samråd med direktøren for området og institutionens leder beslutter, om kandidater må besøge institutionen under kommunalvalgkampen – og at der er spærretid de sidste fire uger før valgdatoen.

20. EN RETSSAG KAN JO ALTID AFSLUTTES MED EN DOM, MEN KENDER DU RAMMERNE FOR, HVORNÅR EN KOMMUNE KAN INDGÅ FORLIG UNDERVEJS I EN RETSSAG?

Et forlig kan f.eks. indebære, at kommunen accepterer at betale (en del af) den krævede erstatning til borgeren. Spørgsmålet om, hvorvidt kommunen kan indgå et forlig i en retssag, er ikke reguleret i den skrevne lovgivning og skal derfor afgøres efter de uskrevne kommunalfuldmagtsregler.

Kommunerne skal handle økonomisk forsvarligt. Kommunen har derfor en lovlige interesse i at søge en forligsmæssig løsning. Over for det princip står princippet om forbud mod begunstiggelse af enkeltpersoner. Forbuddet indebærer, at et forlig ikke må være båret af hensynet til modparten, og derudover skal der ved forliget varetages en saglig kommunal interesse. Det faktum, at det koster et betydeligt beløb at føre retssagen, kan ikke i sig selv begrunde et forlig.

Statsforvaltningen Hovedstaden har i sin udtalelse af 21. februar 2008 beskrevet kravene til en forligsmæssig løsning således: "Der skal være et relevant og relativt sikkert grundlag, før erstatning kan udbetales, uden at kommunen handler i strid med forbuddet mod begunstiggelse af enkeltpersoner". Med andre ord kan en kommune ikke som led i en forligsmæssig løsning yde erstatning til private, hvis kommunen reelt ikke har pådraget sig et erstatningsansvar.

For at vurdere om kommunen lovligt kan indgå et forlig i en sag, der indebærer, at kommunen udbetaler erstatning til en borger, må der således foretages en vurdering af den procesrisiko, der er forbundet med sagen. Vurderingen omfatter både bevismæssige og retlige spørgsmål.

21. KENDER DU FORSKEL PÅ REGLERNE OM AKTINDSIGT OG SAGSINDSIGT?

Reglerne om aktindsigt er reguleret flere steder i lovgivningen og vedrører offentlighedens adgang til at få indsigt i sager, dokumenter og oplysninger, som er offentlige myndigheders varetægt.

Reglerne om sagsindsigt vedrører kommunalbestyrelsesmedlemmernes ret til at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration. Den ret er knyttet til varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Retten har baggrund i, at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for hele den kommunale administration.

Der kan kun begæres sagsindsigt i materiale, der vedrører en sag, som kan indbringes for kommunalbestyrelsen som kompetent organ. I forlængelse heraf følger det også, at anmodninger om sagsindsigt, som ikke har en sammenhæng med kommunalbestyrelseshvervet, f.eks. varetagelsen af rent private interesser, ikke giver ret til sagsindsigt.

Kommunalbestyrelsesmedlemmernes ret til sagsindsigt angår alle endelige dokumenter i en enkelt sag, herunder dokumenter, som er undtaget aktindsigt i medfør af offentlighedsloven. Retten indebærer dog ikke, at medlemmet kan kræve, at nyt materiale tilvejebringes. Kun i særlige tilfælde begrænses retten til sagsindsigt af, at medlemmet er inhabilt. Du kan læse mere om kommunalbestyrelsesmedlemmernes ret til sagsindsigt [her](#).

22. VIDSTE DU, AT KOMMUNERNES ADGANG TIL AT PÅTAGE SIG OPGAVER ER BEGRÆNSET AF, OM EN GIVEN OPGAVE GEOGRAFISK HENHØRER UNDER DEN ENKELTE KOMMUNES OMRÅDE?

Kommunerne kan i medfør af lokalitetsprincippet inden for rammerne af kommunalfuldmagten som udgangspunkt kun påtage sig opgaver, som i det væsentligste retter sig mod den pågældende kommunes borgere. Det er ikke afgørende, hvor opgaven rent fysisk er placeret; derimod er det et afgørende kriterium, at opgaven interesssemæssigt er knyttet til kommunen. Det vil sige, at kommunen – og kommunalt ejede selskaber – som udgangspunkt ikke kan udføre opgaver, der alene eller i det væsentligste er af interesse for borgere uden for kommunen.

Lokalitetsprincippet er dog ikke absolut – i medfør af praksis er det nemlig antaget, at lokalitetsprincippet hører blandt de principper, der har mindre vægt ved afgrænsningen af kommunalfuldmagten, og at princippet i øvrigt viger, hvis der foreligger væsentlige og relevante modhensyn.

Se f.eks. Statsforvaltningens udtalelse af 19. maj 2015 om Fonden Amager Bakke [her](#).

23. I HVILKET OMFANG KAN POLITIKERNE FÅ INDFØRT DERES AFVIGENDE MENING I BESLUTNINGSPROTOKOLLEN?

Det er efter lovgivningen et krav, at kommunalbestyrelsens beslutninger indføres i en beslutningsprotokol. Ethvert medlem kan forlange, at dennes afvigende mening bliver protokolleret i beslutningsprotokollen. Et medlem kan dog kun forlange at kunne få protokolleret særstandpunkter, der direkte vedrører det pågældende dagsordenspunkt, dvs. hvad medlemmet mener, at kommunalbestyrelsen burde have besluttet i en pågældende afstemning. Medlemmet kan få en ganske kort begrundelse for den afvigende mening anført, hvis det ikke er muligt eller rimeligt at adskille den afvigende mening fra dens begrundelse.

Der skal være foretaget en afstemning om det pågældende punkt, og der skal være et mindretal i afstemningen, for at en afvigende mening kan kræves protokolleret. Hvis borgmesteren skønner, at en sags udfald er så utvivlsomt, at en afstemning er overflødig, skal det medlem, der ønsker sin afvigende mening protokolleret, derfor forlange afstemning.

Du kan læse mere om emnet i Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefonreferat af 24. juni 2011 [her](#).

24. KENDER DU DE RETLIGE RAMMER FOR FORVALTNINGENS RÅDGIVNING AF POLITIKERNE?

Kommunalbestyrelsesmedlemmer har i medfør af lovgivningen mulighed for at få teknisk bistand fra forvaltningen. Bistanden kan have forskellig karakter, men må dog have relation til kommunalbestyrelsens kompetenceområde, altså til sager, der kan behandles af kommunalbestyrelsen. Ligeledes må bistanden – herunder rådgivningen af politikerne – ske inden for rammerne af gældende lovgivning. Det indebærer blandt andet, at forvaltningens rådgivning af politikerne skal være neutral; kommunalpolitikere er valgt til at føre deres partis kommunalpolitik, og det er forvaltningens opgave at bistå med at udvikle de politikker, som kommunalbestyrelsen drøfter – men forvaltningen må på intet tidspunkt udvikle partipolitik. Forvaltningens rådgivning skal derimod være af faglig og indholdsmæssig karakter.

Ud over kravet om upartiskhed findes også en række andre retningslinjer, som er nødvendige for forvaltningen at iagttage, når den rådgiver politikerne.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har den 30. juni 2017 afgivet en generel udtalelse om forvaltningens mulighed for at yde bistand til kommunalbestyrelsens medlemmer, som kan læses [her](#).

Se eller gense vores webinar "Morgenkaffe med Line og Rikke" om emnet [her](#).